

Список використаних інформаційних джерел

1. Лаговська О.А. Організаційні комунікації в системі управління: обліковий контекст / О.А. Лаговська // Міжнародний збірник наукових праць. – 2011. – Випуск 3(21). – С. 222-232.
2. Муравський В.В. Комп'ютерно-комунікаційна форма обліку: монографія / В.В. Муравський. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 486 с.

УДК 657.6

Грицишин А.В.
аспірант,

Тернопільський національний економічний університет, м.Тернопіль, Україна

**АВТОМАТИЗОВАНИЙ ОБЛІК І РОЗПОДІЛ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ
НА ТРАНСПОРТУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ**

Підприємства кондитерської галузі, як і більшість суб'єктів господарювання харчової промисловості, використовують транспортні засоби спільно для усієї логістичної діяльності. Понесені місячні витрати на роботу транспортного підрозділу підприємства складно розподілити за напрямками діяльності, що унеможливає відокремлення транспортно-заготівельних витрат з метою їх включення до вартості придбаних матеріальних цінностей. Складністю сепаратного обліку транспортно-заготівельних, виробничих і збутових витрат, пов'язаних з діяльністю внутрішньофірмового транспорту, пояснюється цілісністю, замкненістю та системністю господарського циклу «збут – постачання – виробництво – збут». Вирішення проблеми ідентифікованого обліку транспортних витрат можливе за умов використання пропозицій З.-М. В. Задорожного, В.В. Муравського та О.А. Шевчука щодо моніторингу руху транспортних засобів за допомогою системи глобального позиціонування (англ. «Global positioning system» – «GPS») [1, с.26]. Супутникові системи навігації здатні забезпечувати повний контроль і облік усіх параметрів роботи транспортних автомобілів, зокрема таких, як: маршрути руху, пробіг, швидкість, витрату палива і факти заправки, обороти двигуна, облік часу роботи і часу простоїв, зупинки і стоянки, кількість поїздок, віддаленість від гаражів та об'єктів призначення (відстань), показники роботи додаткового устаткування (кран, екскаватор, міксер і т. д.), завантаження, розвантаження тощо.

Науково-практичні розробки авторського колективу З.-М. В. Задорожного, В.В. Муравського та О.А. Шевчука потребують певного уточнення та імплементації в умовах діяльності підприємств кондитерської промисловості. Усі транспортні засоби, що використовуються кондитерськими підприємствами, необхідно обладнати GPS-навігаторами. Система глобального позиціонування дає змогу ідентифікувати просторове розміщення та пересування транспорту та здійснювати збір облікових даних про пройдено відстань. Але для підприємств кондитерської галузі перед початком руху транспортного засобу необхідно

зазначати мету поїздки в автоматизованій системі. Транспорт може виконувати завдання щодо перевезення матеріальних цінностей у таких напрямках: від постачальника на склад підприємства; зі складу до місця переробки чи між виробничими підрозділами; з місця переробки на склад готової продукції; зі складу до покупця чи торгівельної точки. Залежно від мети поїздки змінюється цільове спрямування витрат, пов'язаних з перевезенням виробничих ресурсів.

До транспортних витрат, облік яких пропонується автоматизувати на підприємствах кондитерської промисловості, відносять витрати на паливо-мастильні матеріали, заробітну плату і відрахування на соціальні заходи, плановий поточний ремонт, амортизацію та інші експлуатаційні витрати [1, с.26]. Облік зазначених витрат підлягає автоматизації на основі зібраної технологією GPS облікової інформації про кілометраж пройденої транспортними засобами відстані під час виконання господарського завдання щодо перевезення матеріальних цінностей. Але, необхідно врахувати, що характерною особливістю кондитерської галузі є складність поштучного обліку перевезень виробничої сировини. У більшості випадків матеріальні цінності на кондитерських підприємствах обліковуються у вагових вимірниках. Відповідно, при акумулюванні транспортних витрат і їх розподілі доцільно використовувати двовимірну калькуляційну одиницю «тонно-кілометр» на противагу «кілометр» пройденої відстані. Використання такого вимірника роботи транспортної служби дає змогу враховувати завантаженість транспортних засобів, що може впливати на збільшення витрат паливо-мастильних матеріалів, необхідність ремонту та амортизацію автотранспорту.

Методика обліку транспортних витрат з використанням GPS-навігації ґрунтується на порівнянні щоденних фактичних даних про роботу транспортних засобів з плановими розцінками, нормами, коефіцієнтами, що дає змогу оперативно автоматизовано заповнювати первинні документи, формувати облікові проведення та заповнювати електронні накопичувальні реєстри обліку. Досить проблемним є автоматизоване нарахування заробітної плати водіям і обслуговуючому персоналу. Пропонується використовувати відрядно прогресивну форму оплати праці. Але базовою одиницею обчислення заробітної плати використовувати один «тонно-кілометр» роботи транспортного засобу із преміюванням за понаднормову працю та штрафами за перевищення швидкості чи непродуктивні простої. Аналогічним способом доцільно нарахувати амортизацію транспортних засобів за виробничим методом виходячи з кількості «тонно-кілометрів» роботи автотранспорту за звітний період.

Таким чином, виходячи з обраної водієм мети поїздки та автоматизовано зібраних GPS навігаторами даних про параметри руху транспортних засобів, автоматизовано пропонується розподіляти транспортні витрати на відповідні групи: транспортно-заготівельні витрати (з відображенням на субрахунках до рахунку 20/ТЗВ), виробничі витрати основного, допоміжного чи обслуговуючого виробництва (на субрахунках до рахунку 23) і збутові витрати (на субрахунках до

рахунку 93). У випадку, якщо водій виконує одночасно декілька завдань відповідно до різної мети поїздки, наприклад, за одну поїздку перевозить виробничі матеріали і готову продукцію, то транспортні витрати можна ділити між групами пропорційно вазі різних груп оборотних активів.

Список використаних інформаційних джерел

1. Zadorozhnyi Z. V. Management accounting of the transportation services' self-cost using a global positioning system / Z. V. Zadorozhnyi, V. V. Muravskiy, O. A. Shevchuk // Науковий вісник Полісся. 2018. № 2 (14), ч. 2. С. 25–30.

UDC 657

Golochalova I.N.

doctor of economics,

*associate professor of the Accounting & Economic Informatics Department
Moldova State University, Chisinau, Republic of Moldova*

PROBLEMS OF ACCOUNTING OF THE PAYMENT-BASED PENSION PLAN IN THE CONTEXT OF THE PARADIGM OF FINANCIAL STATEMENTS

In the framework of the knowledge-based economy model, human resources are a catalyst for its effectiveness, the effective use of which contributes to the increment of all forms of capital (human, social, financial, etc.) and, as a result, ensures high competitiveness and leading positions in the economic system.

In the context of the EU - Republic of Moldova (RM) association, the Government of Moldova has undertaken a number of commitments to support social capital. One of the areas of support is the reform and, in the near future, the transition to a combined (three-level) model of pension provision, which, due to the accumulation of social contributions in pension funds, should contribute to the revitalization of the investment process in the country.

The combined pension model with its foundation has a conceptual platform formulated by Picketty: the use of the combined model is economically and socially advisable if the employer creates a special pension fund separate from it, the participants of which are social entities - current employees [2, p. 243]. To recognize decisions as economically viable, it is necessary to have reliable information about all the factors (capitals) that create and contribute to the increase in the value of a business unit. Moreover, for this, identification of the specific form of equity capital of the business unit is necessary. *The first problem of accounting for pension plans* is the identification of new forms of capital due to human resources and their recognition as a structural component of capital.

The classical interpretation of capital has not undergone significant changes. It consists in understanding capital as a combination of the owner's goods and property, which carries economic benefits and ultimately allows them to receive additional income